

7/34607
GK 13

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

21.01.2021

Sayı : 69602026-610

Konu : Soru Önergesi (7/34607) / 60838668

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.10.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.722193 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Manisa Milletvekili Sayın Bekir BAŞEVİRGEN tarafından verilen 7/34607 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Adres : Dumlupınar Bulv.Eskişehir yolu 9. km No:151
Çankaya/ANKARA
Tel : 03124491438
Elektronik Ağ : <http://www.ticaret.gov.tr>

Bilgi İçin : Soru Önergeleri Birimi
Fax : 03124491341
E-Posta : stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Manisa Milletvekili Sayın Bekir BAŞEVİRGEN'e ait 7/34607 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-10) Bakanlığımız, Esnaf ve Sanatkarlar Bilgi Sistemi (ESBİS) üzerinden elektronik ortamda yapılan sorgulama neticesinde alınan verilere göre, 2002-2019 yılları arasında Ülkemiz genelinde toplam 3.403.780 adet işyeri tescil, 2.234.486 adet işyeri terkin edilmiş, 01.01.2020-30.09.2020 tarihleri arasında ise 287.835 adet işyeri tescil, 69.718 adet işyeri terkin edilmiştir. Aynı şekilde, Manisa ilinde 2002-2019 yılları arasında 90.012 adet işyeri tescil, 74.286 adet işyeri terkin edilmiş olup 01.01.2020 - 30.09.2020 tarihleri arasında ise 6.412 adet tescil işlemi gerçekleştirilmiş, sicilden terkin sayısı ise 2.079 adet olarak gerçekleşmiştir.

Bilindiği üzere tüm dünya ile birlikte ülkemizde de ortaya çıkan Covid-19 salgını nedeniyle ticaret erbabının ve ticari faaliyetlerin zarar görmesini engellemek üzere hazırlanan “Ekonomik İstikrar Kalkanı” kapsamındaki düzenlemeler, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından kamuoyuna açıklanmıştır.

Bu kapsamda, Halkbank kaynaklarıyla esnaf ve sanatkarlarımıza “Esnaf Destek Paketi” adı altında “İşletme Kredisi” ve “Esnaf Kredi Kartı” imkânları sunulmuştur 25.000 TL’ye kadar limitli, 36 aya kadar vadeli, yıllık % 4,5 faiz oranlı ve 6 aya kadar ödemesiz dönem uygulanabilen Hazine Faiz Destekli İşletme Kredisi’nden, Türkiye genelinde 30.11.2020 tarihi itibarıyla 751.721 esnaf ve sanatkarımıza toplam 18 milyar 623 milyon TL tutarında kredi faiz indirimli kullanılmıştır.

Bununla birlikte, Covid-19 pandemisi nedeniyle finansal zorluklar yaşayan esnaf ve sanatkarlarımızın Halkbank’a olan kredi geri ödemeleri, 2020 yılı içerisinde 2 kez ertelemeye tabi tutulmuş olup bu kapsamda toplam 5,8 milyar TL tutarındaki kredi taksiti ertelenmiştir.

Öte yandan, esnaf ve sanatkarlarımızı mezkur salgınının neden olduğu olumsuz ekonomik etkilerden korumak amacıyla kredi ve kefalet kooperatiflerine ortak olan ticaret erbabımızın kooperatiflere olan borçlarına yapılandırma imkânı sağlanmıştır. Söz konusu imkândan yaklaşık 30 bin esnafımız yararlanmış olup bu kapsamda yapılandırmaya tabi tutulan borç tutarı 650 milyon TL’dir.

Tüm bunlara ilaveten, Covid-19 pandemisi sürecinde ticaret erbabı lehine yapılan düzenlemelerin en önemlilerinden biri de mali sicil affıdır. Yapılan mevzuat düzenlemesi neticesinde; esnaf ve sanatkarlarımızın da aralarında yer aldığı tüm ticaret erbabımızın, bankalara olan borçlarının geciken kısmının ödenmesi halinde, finansmana erişim süreçlerinde mevcut mali sicil olumsuzlukları bankalarca dikkate alınmamaktadır.

Diğer taraftan, 22.12.2020 tarihli ve 3323 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile “Esnaf ve Sanatkarlar ile Gerçek Kişi Tacirlere Verilecek Destekler Hakkında Karar” yürürlüğe konulmuş olup bu kararı müteakip 24.12.2020 tarih ve 31344 sayılı Resmi Gazete’de “Koronavirüs Salgını Nedeniyle Verilecek Hibe Desteği Programı ve Uygulama Esasları Hakkında Tebliğ” yayımlanmıştır.

Bu tebliğe istinaden, Bakanlığımızca verilecek olan destekler gelir kaybı desteği ve kira desteği olarak ikiye ayrılmış olup gelir kaybı desteği ve destek programının süresi Ocak, Şubat

ve Mart ayları olmak üzere 3 ay olarak belirlenmiştir. Belirlenen desteklerden yararlanacak olan kişiler 14.12.2020 tarihi itibarıyla;

- Esnaf ve sanatkârlar siciline kayıtlı olan vergiden muaf esnaf ve sanatkârlar,
- Faal olan ve ticari kazançları basit usulde tespit edilenler,
- Covid-19 salgınıyla mücadele kapsamında alınan tedbirlerden etkilenen ve Bakanlık tarafından tespit edilen sektörlerde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârlar faydalanabilecektir.

Bunlara ilave olarak, yukarıda bahsedilen destekten faydalananlar arasında iş yeri kira olanlara da büyükşehirlerde 750 TL, diğer illerde ise 500 TL kira desteği verilecektir. Ancak bu tutarların altında kira ödeyen kişilere yalnızca kira tutarında ödeme yapılacak olup söz konusu destek için başvurular 30.12.2020 tarihinde E-Devlet üzerinden alınmaya başlanmıştır.

Diğer taraftan, 31.12.2020 tarihine kadar geçerli olmak üzere 31.07.2020 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2813 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Covid-19’dan etkilenen ekonomik faaliyetlere destek sağlanması amacıyla çok sayıda hizmet kolunda katma değer vergisi (KDV) oranlarında yılsonuna kadar geçerli olmak üzere indirimle gidilmiş olup buna göre; iş yeri kiralama hizmeti, kongre, konferans, seminer, konser, fuar ve lunapark giriş ücretleri, düğün, nikâh, balo ve kokteyl salonlarında verilen organizasyon hizmetleri, berberlik ve kuaförlük hizmetleri ile güzellik salonunda verilen hizmetler, terzilik, giyim eşyası ve ev tekstil ürünlerinin onarım ve tamirâtı, ayakkabı ve deri eşyaların onarımı ile ayakkabı boyama hizmetleri, kuru temizleme, çamaşırhane, giyim eşyası ve diğer tekstil ürünlerini ütüleme hizmetleri ile halı ve kilim yıkama hizmetleri sektör ve iş kollarında tanımlı mal ve hizmetlerin sunulmasında uygulanan KDV oranları, yüzde 18’den yüzde 8’e indirilmiştir. Turizm, konaklama hizmeti ve yeme-içme sektöründe verilen hizmetler ile sinema, tiyatro, opera, operet, bale ve müze giriş ücreti gibi kültürel faaliyetlerin yüzde 8 olan KDV oranları ise yüzde 1’e indirilmiştir. Ayrıca, iş yerlerinin gayrimenkul kiralamalarında uygulanan yüzde 20 gelir vergisi stopaj oranı 10 olarak belirlenmiştir.

Öte yandan, Covid-19 salgınının ülkemizdeki seyri Bakanlığımızca da dikkatle takip edilmekte ve ticari faaliyetlerde yaşanan olumsuzluklara ilişkin olarak Bakanlığımız ve sektör bazında ilgili meslek kuruluşları arasındaki görüşme ve değerlendirmeler devam etmekte olup Bakanlığımızca esnaf ve sanatkârlarımızın bu kapsamda uğramış oldukları zararların telafi edilebilmesi için ulusal ve bölgesel bazda yapılabilecekler üzerine çalışmalar yapılmaktadır. Bununla birlikte, esnaf ve sanatkârlarımızca Bakanlığımıza muhtelif iletişim kanalları vasıtasıyla iletilen talep ve öneriler titizlikle değerlendirilmekte ve içerdikleri hususlar itibarıyla diğer kurum ve kuruluşlar ile de paylaşılmaktadır.

Bunların yanı sıra; 24.01.2020 tarihinde Elazığ ilinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle Elazığ, Malatya ve Adıyaman il ve ilçelerinde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârlarımızın Halkbank’tan 24 Ocak tarihinden önce kullanmış oldukları faiz indirimli kredilere ilişkin ödemeleri, aynı tarihten itibaren 1 yıl süreyle ertelenerek, tüm taksitleri de 1 yıl ötelenmiştir. Buna ilaveten Elazığ, Malatya ve Adıyaman il ve ilçelerinde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârlarımıza, deprem nedeniyle ortaya çıkan zararlarını tazmin edebilmek ve ticari faaliyetlerinin devamını sağlamak amacıyla; şahıs üst limiti kıstası gözetilmeksizin 5 yıl vadeli ve faizsiz olarak 50.000 TL ile 25.000 TL’ye kadar kredi imkânı sağlanmış, bu krediler üzerinden yalnızca %1 oranında Bloke Sermaye Kesintisi yapılmış olup kooperatiflerin bu kullandırmalara ilişkin masraf karşılığı giderlerinin ise TESKOMB tarafından üstlenilmesi sağlanmıştır. Bu kapsamda; Elazığ, Malatya ve Adıyaman illerinde faaliyet gösteren 14.460 esnaf ve sanatkâra toplamda yaklaşık 719,4 milyon TL tutarında faizsiz kredi kullandırılmıştır.

Aynı şekilde, Giresun ilinde 23.08.2020 tarihinde meydana gelen sel felaketi nedeniyle zarar gören esnaf ve sanatkârlarımızın kredi ve kefalet kooperatiflerinin kefaletiyle Halkbank

kaynaklarından kullanmış oldukları faiz indirimli kredilerin taksit ödemeleri, faizsiz olarak 2 yıl ertelenmiş olup ertelemeye tabi tutulan kredi bakiyesi toplamı 23,5 milyon TL'dir. Bununla birlikte, yaşanan felaket nedeniyle işlerinin zarar gördüğü İl Valiliğince tespit edilen esnaf ve sanatkârlara TESKOMB aracılığı ile 50.000 TL'ye kadar hibe desteği sağlanmıştır.

Ayrıca, İzmir ilinde 30.10.2020 tarihinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle zarar gören esnaf ve sanatkârlarımızın kredi ve kefalet kooperatiflerinin kefaletiyle Halkbank'tan kullanmış oldukları Faiz indirimli kredi taksitleri, faizsiz olarak 1 yıl süreyle ertelenmiştir. Yine yaşanan felaket nedeniyle işlerinin zarar gördüğü İl Valiliğince tespit edilen her bir esnaf ve sanatkârımıza TESKOMB aracılığı ile 50.000 TL'ye kadar hibe desteği sağlanmıştır.

Diğer taraftan, Bakanlığımızca esnaf ve sanatkârlarımızın, açıklanan faiz indirimli kredilere erişim sürecinde Banka'ya sunması gereken mesleki faaliyet belgelerinin, Banka tarafından sistemsal olarak temin edilebilmesi sağlanmıştır. Bu sayede, ticaret erbabımızın finansmana erişim süreçlerinde elektronik imkânların daha fazla kullanılması suretiyle, pandeminin beraberinde getirdiği riskin en aza indirilmesi hedeflenmiştir.